

MINISTER
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
LÁSZLÓ SÓLYMOS

ROZHODNUTIE

**ministra životného prostredia Slovenskej republiky
z 21. decembra 2016 č. 43/2016 - 7.4,
ktorým sa vydáva**

**Mechanizmus čerpania finančných prostriedkov
na spolufinancovanie projektov LIFE zo štátneho rozpočtu
v programovom období 2014 - 2020**

V súvislosti s výkonom funkcie Národného orgánu v rámci programu pre životné prostredie a ochranu klímy LIFE

I. v y d á v a m

1. Rozhodnutie ministra životného prostredia Slovenskej republiky z 21. decembra 2016 č. 43/2016 - 7.4, ktorým sa vydáva Mechanizmus čerpania finančných prostriedkov na spolufinancovanie projektov LIFE zo štátneho rozpočtu v programovom období 2014 – 2020.
2. V súlade s ods. 1. bodom 1 tohto rozhodnutia znenie Mechanizmu čerpania finančných prostriedkov na spolufinancovanie projektov LIFE zo štátneho rozpočtu v programovom období 2014 – 2020 (vrátane jeho prílohy), ktorý tvorí neoddeliteľnú prílohu tohto rozhodnutia.

II. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť 30. decembra 2016.

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

**MECHANIZMUS ČERPANIA FINANČNÝCH
PROSTRIEDKOV NA SPOLUFINANCOVANIE
PROJEKTOV LIFE ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU
V PROGRAMOVOM OBDOBÍ 2014-2020**

OBSAH

SLOVNÍK POJMOV	3
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	5
ZOZNAM PRÍLOH	6
1. ÚVOD	7
2. PREDKLADANIE ŽIADOSTÍ O GRANT DO VÝZVY EK.....	8
2.1 <i>Financovanie projektu / poskytnutie grantu zo strany EK</i>	8
2.2 <i>Oprávnení žiadateľa o grant.....</i>	8
2.3 <i>Spôsob predkladania žiadostí o grant</i>	8
2.4 <i>Rezortné organizácie MŽP SR – projektový zámer pre žiadosť o grant</i>	8
2.5 <i>Jazyk žiadosti o grant</i>	9
2.6 <i>Rozpočet projektu.....</i>	9
3. PREDKLADANIE ŽIADOSTÍ O SPOLUFINANCOVANIE ZO ŠR DO VÝZVY MŽP SR.....	11
3.1 <i>Riadiaca dokumentácia systému spolufinancovania projektov LIFE zo ŠR</i>	11
3.2 <i>Spolufinancovanie projektov programu LIFE zo ŠR.....</i>	11
3.3 <i>Oprávnení žiadateľa o spolufinancovanie zo ŠR</i>	12
3.4 <i>Spôsob predkladania žiadostí o spolufinancovanie zo ŠR.....</i>	13
3.5 <i>Uzatváranie zmlúv o spolufinancovaní zo ŠR</i>	14
3.6 <i>Oprávnené obdobie, územie a aktivity</i>	14
3.7 <i>Oprávnené a neoprávnené výdavky</i>	14
4. ZODPOVEDNOSTI PORADNÝCH ORGÁNOV A ODBORNÝCH ORGANIZAČNÝCH ÚTVAROV MŽP SR PRI ČERPANÍ PROSTRIEDKOV ZO ŠR	16
5. UCHOVÁVANIE DOKUMENTOV NA MŽP SR.....	19

Slovník pojmov

Grantová zmluva - zmluva uzatvorená medzi Európskou úniou (EÚ) zastúpenou Európskou komisiou (EK) a koordinujúcim príjemcom projektu.

Koordinujúci príjemca – je hlavným realizátorom projektu zodpovedným za zabezpečenie jeho implementácie. Je jediným zmluvným partnerom EK a jej jediným kontaktným bodom pre komunikáciu. Je priamo zapojený do technickej implementácie projektu a šírenie jeho výsledkov.

Národný kontaktný bod pre program LIFE – tvoria zástupcovia členských krajín EÚ menovaní Národným orgánom za členov Výboru LIFE (angl. LIFE Committee). Národný kontaktný bod vykonáva úlohy spojené s podporou implementácie programu LIFE v členskom štáte EÚ, podieľa sa na vypracúvaní programových dokumentov, poskytuje žiadateľom o grant pomoc pri príprave, prípadne v procese revízie žiadosti o grant, poskytuje EK súčinnosť pri príprave a organizácii seminárov a tréningov a pod..

Národný orgán - úlohu Národného orgánu plní sekcia environmentálnych programov a projektov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (SEPP). K úlohám Národného orgánu patria okrem iného aj zabezpečenie národného spolufinancovania projektov LIFE zo štátneho rozpočtu (v súlade so slovenskou legislatívou), potvrdzovanie oprávnenosti partnerov v súlade s národnou legislatívou, kontrola výdavkov určených na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu a iné.

Pridružený príjemca – je príjemcom, ktorý prispieva k technickej realizácii projektu a je zodpovedný za implementáciu jednej alebo viacerých aktivít Projektu. Poskytuje koordinujúcemu príjemcovi súčinnosť a všetku dokumentáciu potrebnú pre splnenie jeho povinností voči EK.

Príjemca grantu – subjekt implementujúci projekt na základe grantovej zmluvy uzatvorenej s EK.

Príjemca spolufinancovania - subjekt implementujúci projekt na základe Zmluvy o poskytnutí prostriedkov na spolufinancovanie projektu zo štátneho rozpočtu uzatvorenej s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR).

Projekt – ekonomicky nedeliteľný súbor prác s jasne identifikovaným cieľom, podrobne vypracovaným plánom aktivít, finančným krytím a jasnými technickými špecifikáciami realizovaný na základe grantovej zmluvy uzavretej medzi EK a koordinujúcim príjemcom.

Projektový zámer – konkrétna predstava rezortnej organizácie o budúcom projekte predkladaná Národnému orgánu v písomnej podobe. Podáva základné informácie o plánovanom projekte, akými sú ciele projektu, zdroje financovania, miesto a spôsob realizácie a predpokladané výstupy projektu. Vyjadrenie k projektovým zámerom z hľadiska potrieb rezortu a nárokov na spolufinancovanie vo forme rozhodnutia o schválení/neschválení účasti rezortnej organizácie podieľať sa na príprave projektu a jeho účasti na výzve EK vydáva MŽP SR.

Rada environmentálnych projektov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky - stály poradný orgán ministra pre záležitosti programu LIFE, ktorý prerokúva otázky plánovania, výberu, zmeny a financovania projektových zámerov/žiadostí o spolufinancovanie zo ŠR/projektov LIFE v rámci kapitoly MŽP SR.

Rezortná organizácia – pre účely tohto dokumentu sa rezortnou organizáciou rozumie právnická osoba v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti MŽP SR.

Udržateľnosť výsledkov projektu – zodpovednosť príjemcu spolufinancovania projektu zo ŠR zabezpečiť využívanie výsledkov projektu po dobu 5 rokov od dátumu ukončenia realizácie Projektu stanoveného v grantovej zmluve s EK, resp. zmluve o spolufinancovaní so ŠR, spočívajúca v stanovení aktivít plánovaných za účelom zabezpečenia kontinuity a ich ďalšieho rozvoja, ktorý bude mať podobu písomného dokumentu s názvom After-LIFE plán predloženého v rámci záverečného zúčtovania projektu. Udržateľnosť výsledkov projektu môže byť kedykoľvek počas stanovenej doby predmetom kontroly zo strany Národného orgánu.

Výbor LIFE (angl. LIFE Committee) - Výbor programu LIFE pre životné prostredie a ochranu klímy plní v zmysle čl. 30 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1293/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení programu pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) a o zrušení nariadenia (ES) č. 614/2007 úlohu pomocného orgánu EK zriadeného v rámci Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie. Členmi výboru sú zástupcovia členských krajín EÚ. Členov výboru za Slovenskú republiku menuje minister životného prostredia Slovenskej republiky.

Výsledky projektu - priamy efekt realizácie aktivít projektu po ukončení jeho realizácie (napr. obnova mokradí, zlepšenie vodného režimu, ochrana vybraných biotopov a pod.).

Zmluva o spolufinancovaní – Zmluva o poskytnutí prostriedkov na spolufinancovanie projektu zo štátneho rozpočtu v rámci programu pre životné prostredie a ochranu klímy LIFE pre programové obdobie 2014 - 2020 uzatvorená medzi MŽP SR a jednotlivými partnermi projektu.

Žiadateľ o grant - právnická osoba oprávnená predložiť žiadosť o grant do výzvy EK, uchádzajúca sa o jej schválenie a žiadajúca o finančný príspevok EK na realizáciu navrhovaného projektu.

Žiadateľ o spolufinancovanie - právnická osoba oprávnená predložiť žiadosť o spolufinancovanie projektu LIFE zo štátneho rozpočtu do výzvy MŽP SR ako Národného orgánu, uchádzajúca sa o jej schválenie a žiadajúca o finančný príspevok na realizáciu projektu.

Žiadosť o grant - dokument vypracovaný žiadateľom o grant v stanovenej forme, ktorým tento žiadateľ žiada EK o schválenie projektu.

Žiadosť o spolufinancovanie - dokument vypracovaný žiadateľom o spolufinancovanie v stanovenej forme, ktorým žiada MŽP SR ako Národný orgán o spolufinancovanie projektu, už schváleného EK, zo štátneho rozpočtu.

Zoznam použitých skratiek

EK	Európska komisia
EÚ	Európska únia
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
OTPaPNS	Odbor technickej pomoci a programov nadnárodnej spolupráce sekcie environmentálnych programov a projektov
REP	Rada environmentálnych projektov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky
SEPP	Sekcia environmentálnych programov a projektov
SR	Slovenská republika
ŠR	Štátny rozpočet

Zoznam príloh

Príloha: Formulár na predkladanie projektových zámerov pre rezortné organizácie

1. Úvod

Program LIFE je komunitárnym programom Európskej komisie a členských krajín EÚ pre oblasť životného prostredia a ochranu klímy. Jeho právny základ v období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2020 tvorí **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1293/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení programu pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE) a o zrušení nariadenia (ES) č. 614/2007** (ďalej len „Nariadenie LIFE“).

V zmysle Nariadenia LIFE sa program člení na dva podprogramy:

- A. *Podprogram Životné prostredie* - zahŕňa 3 prioritné oblasti: životné prostredie a efektívne využívanie zdrojov, príroda a biodiverzita, správa a informovanie v oblasti životného prostredia,
- B. *Podprogram Ochrana klímy* - zahŕňa 3 prioritné oblasti: zmiernovanie zmeny klímy, adaptácia na zmenu klímy a správa a informovanie v oblasti klímy.

Cieľom programu LIFE je v rámci uvedených podprogramov a prioritných oblastí prispievať k prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo, k ochrane a zlepšovaniu kvality životného prostredia a k zastaveniu a zvráteniu straty biodiverzity vrátane podpory sústavy Natura 2000, urýchľovať zmeny pri tvorbe a vykonávaní politík prostredníctvom poskytovania a rozširovania riešení a najlepších postupov smerujúcich k dosiahnutiu environmentálnych a klimatických zámerov, ako aj podporovať inovatívne technológie v oblasti životného prostredia a zmeny klímy.

Sledovaním týchto cieľov program LIFE prispieva k udržateľnému rozvoju a dosahovaniu zámerov stratégie Európa 2020¹. Program LIFE taktiež napomáha vykonávaniu 7. environmentálneho akčného programu EÚ do roku 2020 s názvom „Dobry život v rámci možností našej planéty“ v súčinnosti a doplnkovosti s ostatnými programami spolufinancovanými EÚ.

V zmysle Nariadenia LIFE predstavuje celkový rozpočet EK pre program LIFE v programovom období 2014 – 2020 sumu 3 456 655 000,- EUR. Z uvedeného pripadá na podprogram Životné prostredie finančné krytie vo výške 2 592 491 250,- EUR a na podprogram Ochrana klímy 864 163 750,- EUR.

¹ Oznámenie komisie Európa 2020, Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu z 3.3.2010.

2. Predkladanie žiadostí o grant do výzvy EK

2.1 Financovanie projektu / poskytnutie grantu zo strany EK

Maximálna miera financovania projektov v rámci programu LIFE zo strany EK počas trvania prvého viacročného pracovného programu (2014-2017) predstavuje úroveň 60% z celkových oprávnených výdavkov projektu. Počas trvania druhého viacročného pracovného programu (2018-2020) je maximálna miera financovania projektov v rámci programu LIFE zo strany EK vo výške 55 % z celkových oprávnených výdavkov projektu. Výnimku tvoria projekty realizované v rámci prioritnej oblasti príroda a biodiverzita podprogramu Životné prostredie, ktoré sú zamerané na ochranu prioritných typov biotopov a druhov určených Smernicou rady č. 92/43 / EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, v prípade ktorých EK poskytuje príspevok do výšky 75 % celkových oprávnených výdavkov projektu.

2.2 Oprávnení žiadateľa o grant

Žiadosť o grant môže predložiť akákoľvek právnická osoba registrovaná v EÚ, pričom subjekty podieľajúce sa na príprave žiadosti o grant môžu patriť do niektorej z nasledujúcich troch skupín:

- (1) orgány štátnej a verejnej správy,
- (2) súkromné obchodné organizácie,
- (3) súkromné nekomerčné organizácie (vrátane mimovládnych organizácií).

Podrobnejšia špecifikácia je súčasťou výzvy EK na predkladanie žiadostí o grant.

2.3 Spôsob predkladania žiadostí o grant

Postupy a pravidlá na predkladanie žiadostí o grant v rámci programu LIFE stanovuje a zverejňuje EK na webovom sídle programu LIFE v časti „financovanie“.²

Žiadatelia o grant podávajú svoje žiadosti v súlade s administratívnymi postupmi EK a prostredníctvom online nástroja s názvom eProposal³ na webovom sídle EK.⁴

Žiadatelia o grant zo SR môžu v rámci prípravy žiadosti o grant požiadať príslušný odborný útvar MŽP SR o odborné stanovisko. Osobitné postavenie v procese prípravy žiadosti o grant majú rezortné organizácie MŽP SR v prípade ktorých, samotnej účasti vo výzve EK a predložení žiadosti o grant, nevyhnutne predchádza proces schválenia projektového zámeru v zmysle interne určeného postupu.

2.4 Rezortné organizácie MŽP SR – projektový zámer pre žiadosť o grant

V prípade rezortných organizácií MŽP SR, ktoré sa rozhodnú uchádzať o grant v rámci programu LIFE vo výzve EK na predkladanie žiadostí o grant, a to či už ako koordinujúci alebo pridružení príjemcovia, musia svoj zámer pred oficiálnym podaním žiadosti o grant predložiť na prerokovanie na úrovni Rady environmentálnych projektov MŽP SR (REP).

² <http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life.htm> .

³ Spôsob predkladania žiadosti o grant sa v závislosti od typu projektu (tradičný, integrovaný, prípravný, technickej pomoci) môže líšiť.

⁴ <https://webgate.ec.europa.eu/eproposalWeb/> .

Účasť rezortnej organizácie MŽP SR vo výzve EK a jej projektový zámer schvaľuje minister životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) na základe stanoviska REP.

Postup schvaľovania účasti rezortnej organizácie MŽP SR vo výzve EK na predkladanie žiadostí o grant je nasledovný:

1. Národný orgán v nadväznosti na zasadnutie Výboru LIFE informuje rezortné organizácie MŽP SR o pripravovanej výzve EK a orientačnom dátume jej vyhlásenia písomnou alebo elektronickou formou.
2. Rezortné organizácie MŽP SR v štádiu prípravy projektového zámeru môžu nezávisle na zverejnení výzvy EK predpokladať projektový zámer s vecne príslušnými organizačnými útvarmi MŽP SR, toto odporúčanie je pre zjednodušenie a urýchlenie procesu vydávania odborného stanoviska v zmysle bodu 4.
3. Národný orgán po vyhlásení výzvy EK informuje rezortné organizácie MŽP SR a poskytne im všetky dostupné informácie, resp. konzultácie.
4. Rezortné organizácie MŽP SR vypracujú projektový zámer na predpísanom formulári (príloha č. 1 tohto Mechanizmu) a zašlú ho vecne príslušným organizačným útvarom MŽP SR so žiadosťou o vypracovanie odborného stanoviska.
5. Odporúčania, resp. pripomienky vecne príslušných organizačných útvarov MŽP SR rezortné organizácie MŽP SR pred zaslaním Národnému orgánu zapracujú do projektových zámerov a následne spolu s odborným stanoviskom zašlú Národnému orgánu.
6. Národný orgán zabezpečí predloženie zoznamu projektových zámerov na zasadnutie REP, spolu so stanoviskami vecne príslušných organizačných útvarov MŽP SR.
7. Vyjadrenie REP k projektovým zámerom predloží predseda REP vo forme záznamu zo zasadnutia⁵ ministromi. Minister prijíma rozhodnutia o schválení/neschválení účasti rezortnej organizácie MŽP SR podieľať sa na príprave žiadosti o grant a jeho účasti v rámci výzvy EK.
8. Po prerokovaní projektového zámeru na zasadnutí REP a vydaní kladného rozhodnutia rezortné organizácie MŽP SR vypracujú žiadosť o grant v zmysle podmienok výzvy EK. Následne ju predložia v stanovenom termíne v online nástroji eProposal na EK, prípadne iným spôsobom podľa podmienok výzvy EK. V prípade, že sa výzvy EK zúčastnia ako pridružení príjemcovia, poskytnú súčinnosť na príprave žiadosti o grant koordinujúcemu partnerovi v zmysle podmienok výzvy EK.

2.5 Jazyk žiadosti o grant

Žiadatelia o grant môžu svoju žiadosť predložiť v ktoromkoľvek z úradných jazykov EÚ⁶. Napriek uvedenému sa odporúča vyplňať technické a najmä finančné časti žiadosti o grant v angličtine. Názov navrhovaného projektu, ako aj stručný popis projektu (formulár B1 žiadosti o grant) musia byť vždy v anglickom jazyku.

2.6 Rozpočet projektu

Minimálny finančný objem rozpočtu projektu nie je pevne stanovený. Koordinujúci a pridružení príjemcovia však majú povinnosť poskytnúť do rozpočtu projektu primeraný finančný príspevok.

⁵ V zmysle Organizačného a rokovacieho poriadku Rady environmentálnych projektov v platnom znení.

⁶ S výnimkou írčiny a maltčiny.

Podrobné informácie k príprave a predkladaniu žiadostí o grant, k aktuálnym výzvam EK vrátane konzultácií žiadateľom poskytujú členovia Národného kontaktného bodu pre program LIFE. Kontaktné údaje sú zverejnené na webovom sídle EK v časti „kontakty“.⁷

⁷ <http://ec.europa.eu/environment/life/contact/nationalcontact/index.htm> .

3. Predkladanie žiadostí o spolufinancovanie zo ŠR do výzvy MŽP SR

3.1 Riadiaca dokumentácia systému spolufinancovania projektov LIFE zo ŠR

Riadiaca dokumentácia systému spolufinancovania projektov LIFE zo ŠR v programovom období 2014 – 2020 je záväzná pre subjekty zapojené do procesov prípravy, riadenia a implementácie programu LIFE.

Riadiacu dokumentáciu tvoria nasledovné dokumenty:

- a) **Mechanizmus čerpania finančných prostriedkov na spolufinancovanie projektov LIFE zo štátneho rozpočtu v programovom období 2014-2020** (ďalej len „Mechanizmus LIFE 2014-2020“), ktorý stanovuje postupy a pravidlá pridelovania prostriedkov zo ŠR pre účely spolufinancovania projektov v rámci programu LIFE a kompetencie organizačných útvarov MŽP SR. Mechanizmus je vydaný ako interný právny predpis MŽP SR ako Národného orgánu Rozhodnutím ministra životného prostredia Slovenskej republiky z 21. decembra 2016 č. 43/2016 – 7.4, s účinnosťou od 30. decembra 2016.
- b) **Organizačný a rokovací poriadok Rady environmentálnych projektov** vydaný *Rozhodnutím ministra životného prostredia Slovenskej republiky z 18. januára 2008 č. 7/2008-5 o zriadení Rady environmentálnych projektov Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky v znení neskorších dodatkov*, ktorý stanovuje zloženie, kompetencie a postupy REP, ako aj systém schvaľovania žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR.
- c) **Príručka pre príjemcu spolufinancovania projektov LIFE zo štátneho rozpočtu v programovom období 2014-2020** (ďalej len „Príručka pre príjemcu LIFE 2014-2020“), ktorá stanovuje konkrétne postupy a pravidlá čerpania finančných prostriedkov zo ŠR. V zmysle *Rozhodnutia ministra životného prostredia Slovenskej republiky zo 27. októbra 2016 č. 34/2016-113. o vydaní Podpisového poriadku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky* je Príručka pre príjemcu schvaľovaná generálnym riaditeľom sekcie environmentálnych programov a projektov MŽP SR.
- d) **Interný manuál k implementácii programu LIFE a k systému spolufinancovania projektov zo ŠR** (ďalej len „Interný manuál LIFE 2014-2020“), kde sú definované postupy a procesy záväzné pre zamestnancov sekcie environmentálnych programov a projektov MŽP SR. V zmysle *Rozhodnutia ministra životného prostredia Slovenskej republiky zo 27. októbra 2016 č. 34/2016-113. o vydaní Podpisového poriadku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky* je interný manuál schvaľovaný generálnym riaditeľom sekcie environmentálnych programov a projektov MŽP SR.

3.2 Spolufinancovanie projektov programu LIFE zo ŠR

Systém spolufinancovania projektov LIFE v programovom období 2014 - 2020 nadväzuje na pravidlá a postupy spolufinancovania projektov LIFE+ zo ŠR pre obdobie 2007 – 2013 a vychádza z Nariadenia LIFE a všeobecno-právnych predpisov SR, a to najmä zo zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V nadväznosti na financovanie projektu zo strany EK poskytuje Národný orgán úspešným žiadateľom finančné prostriedky zo ŠR na spolufinancovanie projektov v závislosti od typu žiadateľa:

- a) Rozpočtové a príspevkové organizácie MŽP SR získajú 100 % financovanie schválených oprávnených výdavkov z celkového rozpočtu projektu, ktoré neposkytne EK.
- b) Ostatní žiadatelia o spolufinancovanie, ktorí nie sú rozpočtovými ani príspevkovými organizáciami MŽP SR, získajú spolufinancovanie zo ŠR s podmienkou vlastného príspevku do projektu vo výške min. 5%. Spolufinancovanie projektu zo ŠR je teda vo výške max. 35 % počas trvania prvého viacročného pracovného programu (2014-2017) a max. 40 % počas trvania druhého viacročného pracovného programu (2018-2020) (resp. do výšky 20% v prípade projektov zameraných na ochranu prioritných typov biotopov a druhov v prioritnej oblasti príroda a biodiverzita) z celkových oprávnených výdavkov projektu. Dofinancovanie aktivít projektu mimo spolufinancovania zo ŠR zabezpečí žiadateľ o spolufinancovanie z vlastných zdrojov, resp. iných zdrojov financovania.

3.3 Oprávnení žiadatelia o spolufinancovanie zo ŠR

Oprávnenými žiadateľmi o spolufinancovanie zo ŠR sú všetky subjekty so sídlom v SR, ktoré získali financovanie z EK na projekt LIFE. Spolufinancovanie zo ŠR teda môže získať každý partner (koordinujúci, pridružený) takého projektu, ktorý bol schválený na úrovni EK, a zároveň tento subjekt požiada o spolufinancovanie zo ŠR na základe výzvy Národného orgánu na predloženie žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR.

Neoprávnenými žiadateľmi o spolufinancovanie zo ŠR, bez ohľadu na typ projektu a typ žiadateľa, sú nasledovné subjekty:

- organizácia, ktorá je daňovým dlžníkom,
- organizácia, ktorá je dlžníkom poisťného na sociálnom poistení (dôchodkovom, nemocenskom, garančnom a úrazovom poistení, poistení v nezamestnanosti, poistení do rezervného fondu solidarity) a dlžníkom príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,
- organizácia, ktorá je dlžníkom poisťného na zdravotnom poistení,
- organizácia, ktorá je v likvidácii,
- organizácia, voči ktorej je vedená exekúcia,
- organizácia, voči ktorej bolo začaté konkurzné/reštrukturalizačné konanie,
- organizácia, na majetok ktorej je vyhlásený konkurz,
- organizácia, voči ktorej bol zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku,
- organizácia, ktorá porušila zákaz nelegálneho zamestnávania⁸,
- právnická osoba, ktorá má právoplatným rozsudkom uložený trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie v súlade s § 17, alebo trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie v súlade s § 18 alebo trest zákazu účasti vo verejnom obstarávaní v súlade s § 19 zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- fyzická osoba bez oprávnenia na podnikanie⁹.

⁸ Zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Špecifické podmienky oprávnenosti žiadateľa o spolufinancovanie zo ŠR stanoví konkrétna výzva na predloženie žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR.

3.4 Spôsob predkladania žiadostí o spolufinancovanie zo ŠR

Výzvu na predkladanie žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR vyhlasuje Národný orgán a je zverejnená na jeho webovom sídle Národného orgánu. Výzva na predkladanie žiadostí o spolufinancovanie zo ŠR je otvorená spravidla na obdobie 1 až 3 kalendárnych rokov, počas ktorých môžu žiadatelia oprávnení na spolufinancovanie zo ŠR svoje žiadosti o spolufinancovanie zo ŠR predkladať v zmysle danej výzvy.

Žiadosť o spolufinancovanie je potrebné predložiť najneskôr do dátumu uzatvorenia výzvy. Obdobie trvania výzvy, ako aj výška alokácie je stanovená na základe súhlasného stanoviska sekcie rozpočtu MŽP SR.

Žiadosť o spolufinancovanie zo ŠR (príloha č. 1 k Výzve na predkladanie žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR) predložená Národnému orgánu musí spĺňať minimálne nasledovné podmienky:

- oprávnenosť žiadateľa,
- časová oprávnenosť,
- územná oprávnenosť,
- vecná oprávnenosť,
- oprávnenosť výdavkov.

Pre každý schválený projekt môže byť predložená iba jedna spoločná žiadosť o spolufinancovanie zo ŠR. Spoločnú žiadosť môže predložiť ktorýkoľvek z partnerov projektu (koordinujúci, pridružený) na základe ich vzájomnej dohody. Z dôvodu následného uzatvárania *Zmluvy o poskytnutí prostriedkov na spolufinancovanie projektu LIFE zo ŠR* (ďalej len „Zmluva o spolufinancovaní“) s každým partnerom samostatne je nevyhnutné, aby žiadosť o spolufinancovanie zo ŠR obsahovala požiadavky na spolufinancovanie zo ŠR pre všetkých žiadateľov.

Proces administrácie žiadosti o spolufinancovanie projektu zo ŠR začína doručením žiadosti o spolufinancovanie na Národný orgán v zmysle podmienok vyhlásenej výzvy a končí vydaním rozhodnutia ministra o poskytnutí prostriedkov na spolufinancovanie projektu zo ŠR, ktorým je žiadosť o spolufinancovanie projektu považovaná za schválenú.

Postup schvaľovania žiadosti o spolufinancovanie projektu zo ŠR je nasledovný:

1. Národný orgán elektronicky informuje potenciálnych žiadateľov o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR o zverejnení výzvy Národného orgánu na predkladanie žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR na webovom sídle Národného orgánu v časti „Služby a Infoservis“ => „Projekty EÚ“ => „Projekty so zahraničnou pomocou“.¹⁰
2. Po podaní žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR do výzvy zabezpečí Národný orgán predloženie žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR na zasadnutie REP spolu so stanoviskami vecne príslušných organizačných útvarov MŽP SR.

⁹ Samostatne hospodáriaci roľník ako špecifická forma podnikania fyzickej osoby v poľnohospodárskej výrobe je oprávneným typom žiadateľa.

¹⁰<http://www.minzp.sk/eu/moznosti-financovania-projektov/projekty-so-zahranicnou-pomocou/life/vyzva-spolufinancovanie-life/>.

3. Vyjadrenie REP k prerokúvaným žiadostiam o spolufinancovanie predloží predseda REP vo forme uznesenia REP ministromi. Minister prijíma rozhodnutia o schválení/neschválení spolufinancovania projektu LIFE zo ŠR.

Úspešní žiadatelia o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR budú Národným orgánom písomne vyzvaní na uzavretie zmluvy. Spolu s vyzvaním im bude zaslaný písomný návrh zmluvy o spolufinancovaní. Spôsob uzatvorenia zmluvy je podrobnejšie popísaný v časti 3.5 tohto Mechanizmu.

Bližšie informácie o procese predkladania žiadostí o spolufinancovanie budú uvedené vo výzve na predkladanie žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR.

3.5 Uzatváranie zmlúv o spolufinancovaní zo ŠR

MŽP SR uzatvorí s každým príjemcom spolufinancovania samostatnú zmluvu o spolufinancovaní. Podmienkou uzatvorenia zmluvy o spolufinancovaní zo ŠR je, aby projektové zámery boli zo strany EK schválené na financovanie z prostriedkov grantu EK, a splňali ďalšie náležitosti definované v predchádzajúcich bodoch tohto Mechanizmu.

Podrobnejšie informácie o procese uzatvárania zmlúv o spolufinancovaní zo ŠR budú uvedené v konkrétnej výzve na predloženie žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR.

Vzor zmluvy o spolufinancovaní projektov LIFE zo ŠR je súčasťou aktuálnej výzvy, vzor návrhu zmluvy však môže byť aktualizovaný v každej výzve na predloženie žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR.

3.6 Oprávnené obdobie, územie a aktivity

Oprávnené obdobie realizácie projektu, oprávnené územie a oprávnené aktivity v žiadosti o spolufinancovanie zo ŠR vychádzajú zo schválenej grantovej zmluvy s EK, resp. zo zmluvy o spolufinancovaní zo ŠR.

Každý príjemca spolufinancovania zo ŠR má povinnosť zabezpečiť udržateľnosť výsledkov projektu po dobu 5 rokov od dátumu ukončenia realizácie Projektu stanoveného v grantovej zmluve s EK, resp. zmluve o spolufinancovaní zo ŠR.

Pri spolufinancovaní zo ŠR môžu byť financované tie výdavky, ktoré sa týkajú priamo projektového územia stanoveného v grantovej zmluve a zároveň sa nachádzajú na území SR.

Zároveň sa pri hodnotení žiadostí o spolufinancovanie zo ŠR posudzuje neprekrývanie financovania podobných aktivít, napr. s rovnakým výsledkom, na rovnakom projektovom území, atď.

Pri hodnotení žiadostí o spolufinancovanie zo ŠR sa posudzujú aj pravidlá štátnej pomoci v zmysle zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“) a v súlade s platnou legislatívou.

3.7 Oprávnené a neoprávnené výdavky

Oprávnené výdavky vychádzajú zo všeobecných pravidiel programu LIFE stanovených EK. Oprávnené výdavky sú všeobecne spojené s realizáciou projektu a sú nevyhnutné na realizáciu projektu v zmysle grantovej zmluvy a zmluvy o spolufinancovaní zo ŠR.

Oprávnené výdavky musia spĺňať najmä nasledovné kritériá:

- a) výdavok je v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon o rozpočtových pravidlách, zákon o verejnom obstarávaní¹¹, zákonník práce¹², zákon o účtovníctve, zákon o dani z pridanej hodnoty¹³, zákon o dani z príjmov¹⁴, zákon o finančnej kontrole a audite¹⁵),
- b) výdavok je vynaložený na projekt (existencia priameho spojenia s projektom) schválený EK a realizovaný v zmysle podmienok výzvy EK, podmienok zmluvy o spolufinancovaní,
- c) výdavok je primeraný, t. j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu,
- d) výdavok spĺňa zásady hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti v súlade s ustanoveniami zákona o finančnej kontrole a audite¹⁶,
- e) výdavky musia byť identifikovateľné a preukázateľné a musia byť doložené účtovnými dokladmi, ktoré sú riadne evidované u príjemcu v súlade s platnou legislatívou,
- f) výdavky projektu vznikajú v priebehu realizácie projektu, pričom môžu vzniknúť aj pred predložením žiadosti o spolufinancovanie za podmienky, že projekt, v rámci ktorého výdavky vznikajú, nesmie byť fyzicky ukončený v čase predloženia žiadosti o spolufinancovanie,
- g) výdavky v rámci jednotlivých aktivít projektu musia mať príčinnú väzbu na región/územie, na ktorý sa podpora vzťahuje (dôležitým aspektom sú dopady projektu s ohľadom na povahu a cieľ projektu).

Na prostriedky ŠR určené na spolufinancovanie projektov LIFE sa vzťahujú všeobecne záväzné právne predpisy SR, najmä ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), predovšetkým ustanovenia § 8 citovaného zákona, ktoré systémovo upravujú možnosť použitia prostriedkov určených na financovanie spoločných programov SR a EÚ aj vo viacerých rokoch, teda je možné ich presunúť od dátumu pridelenia do rozpočtovej kapitoly do nasledujúcich rokov až do ich vyčerpania na stanovený účel.

Podrobnejšie sú oprávnené a neoprávnené výdavky spolufinancovania projektov zo ŠR uvedené vo výzve na spolufinancovanie projektov zo ŠR.

¹¹ Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, s účinnosťou od 18. 4. 2016 zákon č. 343/2015 o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹² Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

¹³ Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

¹⁴ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

¹⁵ Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁶ Detto ako pozn. č. 15.

4. Zodpovednosti poradných orgánov a odborných organizačných útvarov MŽP SR pri čerpaní prostriedkov zo ŠR

V záujme dodržiavania princípov transparentnosti, ako aj pravidiel o zamedzení konfliktu záujmov a zaujatosti pri implementácii programu LIFE, je potrebné dodržiavať zásady oddelenia výkonu jednotlivých funkcií v rámci prípravy, schvaľovania a implementácie projektov LIFE. Programovanie, implementácia a financovanie sú v rámci MŽP SR zabezpečované prostredníctvom poradných orgánov a odborných organizačných útvarov:

Rada environmentálnych projektov MŽP SR je stálym poradným orgánom ministra pre záležitosti programu LIFE. REP vo svojej pôsobnosti prerokúva najmä otázky plánovania, výberu, zmeny a financovania projektových zámerov/žiadostí o spolufinancovanie z ŠR/projektov LIFE v rámci kapitoly MŽP SR.

Odbor technickej pomoci a programov nadnárodnej spolupráce (OTPaPNS):

- zabezpečuje prijímanie, registráciu a vykonávanie kontroly formálnej správnosti prijatej žiadosti o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR,
- poskytuje poradenstvo, zodpovedanie otázok k výzvam EK, zabezpečuje podporné stanoviská k projektovým zámerom od relevantných odborných organizačných útvarov MŽP SR,
- zodpovedá za vypracovanie výzvy na predloženie žiadostí o spolufinancovanie zo ŠR projektov LIFE a informovanie oprávnených subjektov o možnosti predkladania žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR,
- zodpovedá za vypracovanie odhadov očakávaných výdavkov,
- zodpovedá za proces administrácie prijatej žiadosti o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR,
- v prípade potreby zmeny projektu, resp. jeho časti zabezpečuje schvaľovanie žiadosti o zmenu predloženú príjemcom a informuje príjemcu o schválení/neschválení žiadosti o zmenu projektu,
- v prípade potreby zmeny projektu, resp. jeho časti zabezpečuje administráciu žiadosti o zmenu formou dodatku ku zmluve o spolufinancovaní zo ŠR,
- spracúva podklady pre potreby REP,
- koordinuje administráciu jednotlivých projektov LIFE s vecne príslušnými organizačnými útvarmi MŽP SR,
- koordinuje poskytovanie informácií verejnosti a zabezpečuje informovanie v rámci programu LIFE v spolupráci s ostatnými organizačnými útvarmi MŽP SR,
- zodpovedá za výkon finančnej kontroly finančnej operácie alebo jej časti u projektov financovaných z prostriedkov ŠR v zmysle ustanovenia § 6 ods. 4 písm. c), d), e), f) a g) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- overuje stav realizácie aktivít prostredníctvom monitorovacej správy, overuje proces realizácie verejného obstarávania v zmysle platných právnych predpisov SR, zodpovedá za vypracovanie kontrolného zoznamu k finančnej kontrole žiadosti o platbu, kontrolného zoznamu pre výkon kontroly na mieste, návrhu čiastkovej správy/správy z kontroly a čiastkovej správy/správy z kontroly, zodpovedá

za vypracovanie platobných poukazov a súvisiacich podkladov na sekciu rozpočtu MŽP SR,

- vypracováva vyzvanie na doplnenie žiadosti o platbu,
- zodpovedá za prípravu riadiacej dokumentácie pre proces prijímania, posudzovania a schvaľovania žiadosti o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR,
- zabezpečuje koordináciu prípravy podporných stanovísk odborných organizačných útvarov MŽP SR, hodnotenia na REP a schvaľovania žiadosti o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR,
- zabezpečuje administratívne spracovanie procesu výberu žiadosti o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR,
- zabezpečuje vypracovanie Rozhodnutia o schválení/Rozhodnutia o neschválení žiadosti o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR,
- zabezpečuje vypracovanie Rozhodnutia o schválení/Rozhodnutia o neschválení projektových zámerov rezortných organizácií MŽP SR,
- zodpovedá za informovanie žiadateľa o spolufinancovanie o schválení/neschválení žiadosti o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR,
- zabezpečuje vypracovanie návrhu zmluvy o spolufinancovaní a jej podpis so žiadateľom o spolufinancovanie,
- vystavuje platobné poukazy,
- spolupracuje pri vypracovaní podkladov k záverečnému účtu MŽP SR za príslušný rozpočtový rok,
- spolupracuje s REP a príslušnými odbornými organizačnými útvarmi MŽP SR pri príprave strategických dokumentov, manuálov, postupov, usmernení v oblasti programu LIFE.

Sekcia rozpočtu

- zabezpečuje evidenciu, finančnú kontrolu v zmysle ustanovenia § 6 ods. 4, písm. a), b), c) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a následne úhradu výdavkov na financovanie projektov LIFE zo ŠR formou zálohovej platby alebo refundácie v súlade s platnou zmluvou o spolufinancovaní,
- informuje OTPaPNS o úhrade prostredníctvom zaslania podpísaného rovnopisu platobného poukazu s uvedením dátumu úhrady,
- zabezpečuje funkciu platobnej jednotky,
- zabezpečuje evidenciu, zakladanie a rušenie bezhotovostných účtov MŽP SR v Štátnej pokladnici, ako aj zmeny v zoznamoch osôb splnomocnených disponovať s finančnými prostriedkami na účtoch Národného orgánu, zabezpečuje splnomocnenia pre odosielanie platieb do Štátnej pokladnice,
- zabezpečuje celkový proces programového rozpočtovania, vypracováva podklady k záverečnému účtu kapitoly MŽP SR v spolupráci s OTPaPNS, usmerňovania pri hospodárení s rozpočtovými prostriedkami kapitoly vrátane prostriedkov určených na spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR, zabezpečuje spracovávanie výkazov

finančného hospodárenia a kontrolu účtovných výkazov Národného orgánu, vrátane prostriedkov určených na spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR,

- zabezpečuje vypracovanie žiadosti o vykonanie rozpočtových opatrení za prostriedky ŠR na spolufinancovanie projektov LIFE a ich schvaľovanie,
- zabezpečuje schvaľovanie a kontrolu aktualizácie výdavkov investičných akcií za LIFE v Registri investícií Národného orgánu,
- spolupracuje s REP, OTPaPNS a príslušnými odbornými organizačnými útvarmi pri príprave strategických dokumentov, manuálov, postupov, usmernení v oblasti riadenia programu LIFE.

Odbor koordinácie štátnej správy

- zodpovedá za formálno-právne posudzovanie interných aktov riadenia pre program LIFE vrátane zabezpečenia ich schvaľovacieho konania u zodpovedného riadiaceho zamestnanca a zodpovedá za zverejnenie interných aktov riadenia,
- formálno-právne posudzuje vymenúvacie a odvolacie dekréty pri vzniku, zmene, alebo ukončení činnosti členov poradných orgánov ministra pre program LIFE.

Vecne príslušné organizačné útvary

Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, sekcia environmentálnej politiky, EÚ a medzinárodných vzťahov, sekcia vôd, sekcia geológie a prírodných zdrojov, sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor odpadového hospodárstva, odbor environmentálnych rizík a biologickej bezpečnosti, odbor integrovanej prevencie:

- a) zabezpečujú podporné činnosti pre Národný orgán, vrátane odborného poradenstva v súvislosti so schvaľovacím procesom žiadostí o spolufinancovanie zo ŠR a v rámci implementácie projektov LIFE,
- b) zabezpečujú vypracovanie stanovísk podľa ich vecne príslušného zamerania v rámci administrácie projektových zámerov a žiadostí o spolufinancovanie projektov LIFE zo ŠR, ako aj prípravu formulárov pre potreby dokladovania stanoviska Národného orgánu pre EK a vypracovanie odborných stanovísk podľa potreby.

Sekcia legislatívy a práva

- v rámci svojej pôsobnosti poskytuje podporné činnosti v oblasti všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky a právne záväzných aktov EÚ v rámci implementácie programu LIFE,
- predkladá stanoviská súvisiace s uzatváraním zmlúv o spolufinancovaní,
- zabezpečuje účasť na pojednávaníach a riešenie súdnych sporov Národného orgánu v súvislosti s poskytovaním finančnej pomoci zo ŠR,
- v rámci svojej pôsobnosti spolupracuje s REP, OTPaPNS a príslušnými odbornými organizačnými útvarmi MŽP SR pri príprave strategických dokumentov, manuálov, postupov, usmernení v oblasti implementácie programu LIFE.

5. Uchovávanie dokumentov na MŽP SR

Pri uchovávaní dokumentácie projektov LIFE sa postupuje v súlade s platným registratúrnym poriadkom MŽP SR. Projekt LIFE je v rámci registratúry považovaný za špeciálny záznam, ktorý podlieha osobitnej evidencii, systému vedenia spisu, uchovávanía a požičiavania. Každý projekt LIFE je evidovaný ako samostatný prípad a jeho evidencia je viazaná na kód pridelený EK, ktorý mu je pridelený po zaregistrovaní žiadosti o grant.

Dotknuté organizačné útvary MŽP SR vedú spisy projektov LIFE na ich úrovni a podľa ich zodpovednosti, resp. úlohy v procese riadenia a kontroly realizovaného projektu LIFE.

László Sólymos
minister životného prostredia
Slovenskej republiky